

Parella: María Montes (Veneçuela) i Cristina Ramírez (Sant Cugat del Vallès)

Idioma original: espanyol

Andrés Eloy Blanco, *Silencio*

Cuando tú te quedas muda,
cuando yo me quede ciego,
nos quedarán las manos
y el silencio.

Cuando tú te pongas vieja,
cuando yo me ponga viejo,
nos quedarán los labios
y el silencio.

Cuando tú te quedas muerta,
cuando yo me quede muerto,
tendrán que enterrarnos juntos
y en silencio;

y cuando tú resucites,
cuando yo viva de nuevo,
nos volveremos a amar
en silencio;

y cuando todo se acabe
por siempre en el universo,
será un silencio de amor
el silencio.

Silenci

Quan tu et quedis muda
quan jo em quedi cec
ens quedaran les mans
i el silenci.

Quan tu et facis vella,
quan jo em faci vell,
ens quedaran els llavis
i el silenci.

Quan tu moris,
quan jo mori,
hauran d'enterrar-nos junts
i en silenci;

i quan tu ressuscitis,
quan jo visqui de nou,
ens tornarem a estimar
en silenci;

i quan tot s'acabi
per sempre en l'univers,
serà un silenci d'amor
el silenci.

Parella: Jacinta Martínez (Paraguai) i David Sempere (Sant Cugat del Vallès)

Idioma original: guaraní

Cristian David López, Sy¹

Mare

Ahaí nde resa
ha mitānguēra oma'ē

Dibuixo els teus ulls
i els nens ullen

Ahaí nde juru
Ha mitānguēra opuka

Dibuixo la teva boca
i els nens riallegen

Ahaí nde réra
ha mitānguéra oñe' ē

Dibuixo el teu nom
i els nens parlen

---

¹ Guanyador de la primera edició del Premi internacional anual de poesia Jovellanos, al 2014.

Parella: Gülsevım Erhan (Turquia) i Luz Poves (Sant Cugat del Vallès)

Idioma original: turc

Nazım Hikmet, *Üstümüze yazdıklarımın hepsi yalan*

Üstümüze yazdıklarımın hepsi yalan
onlar olan değil olmasını istediklerimdi
aramızda
onlar ulaşılmaz dallarında duran hasretlerimdi
onlar susuzluğumdu düşlerimin kuyusundan
çekilmiş
ışığa çizdiğim resimlerdi onlar.

Üstümüze yazdıklarımın doğru hepsi
güzelliğın
yani bir yemiş sepeti yahut kır sofrası
sensizliğim
yani şehrin son köşesinde son sokak feneri
oluşum
kıskanışım seni
yani gözüm bağılı koşuşum geceleyn tirenlerin
arasında
bahtıyarlığım
yani bentlerini yıkıp akan güneşli ırmak.

Üstümüze yazdıklarımın hepsi yalan
üstümüze yazdıklarımın doğru hepsi.

Tot el que he escrit sobre nosaltres és mentida

Tot el que he escrit sobre nosaltres és mentida.
No és el que va passar sinó el que jo volia que
passés
Les meves nostàlgies atrapades en
inasequibles branques
La meva set extrema del pou dels meus somnis
Ebossos dibuixats sobre llums.

Tot el que he escrit sobre nosaltres és veritat,
la teva bellesa
o sigui un cistell de fruites, un berenar al camp,
quan tu em faltés
o sigui quan em converteixo en el
darrer fanal del carrer
de l'últim racó de la ciutat,
quan estic gelós de tu
o sigui quan vago de nit entre els trens amb el
ulls embenats,
la meva felicitat
o sigui un riu sota el sol que trenca els seus
dics.

Tot el que he escrit sobre nosaltres és mentida
És veritat tot el que he escrit sobre nosaltres.

Parella: Anna Sernicka (Polònia) i Roser Torregrosa (Sant Cugat del Vallès)

Idioma original: polonès

Wisława Szymborska, *Nic dwa razy*

Nic dwa razy się nie zdarza
i nie zdarzy. Z tej przyczyny
zrodziliśmy się bez wprawy
i pomrzemy bez rutyny.

Choćbyśmy uczniami byli
najtępszymi w szkole świata,
nie będziemy repetować
żadnej zimy ani lata.

Żaden dzień się nie powtórzy,
nie ma dwóch podobnych nocy,
dwóch tych samych pocałunków,
dwóch jednakich spojrzeń w oczy.

Wczoraj, kiedy twoje imię
ktoś wymówił przy mnie głośno,
tak mi było, jakby róża
przez otwarte wpadła okno.

Dziś, kiedy jesteśmy razem,
odwróciłam twarz ku ścianie.
Róża? Jak wygląda róża?
Czy to kwiat? A może kamień?

Czemu ty się, zła godzino,
z niepotrzebnym mieszasz lękiem?
Jesteś - a więc musisz minąć.
Miniesz - a więc to jest piękne.

Uśmiechnięci, współobjęci
spróbujemy szukać zgody,
choć różnimy się od siebie
jak dwie krople czystej wody.

Res s'esdevé dues vegades

Res s'esdevé dues vegades,
ni s'esdevindrà. Per això
sense cap experiència naixem,
i sense rutina morirem.

En aquesta escola del món,
ni cent alumnes dolents
repetirem cap any,
cap hivern, ni cap estiu.

No és el mateix cap dia,
no hi ha dues nits semblants,
ni igual mirada en els ulls,
ni dos petons que es repeteixin.

Ahir, mentre el teu nom
amb veu alta pronunciàvem,
vaig sentir com si una rosa
caigués per la finestra.

Ara que estem junts,
giro la cara a la paret.
Rosa? Com és una rosa?
Com una flor? O una pedra?

Digues per què, mala hora,
amb por inútil et barreges?
Ets; per això passes.
Passes; per això ets bonica.

Mig abraçats i somrients
busquem la felicitat,
tot i ser tan diferents,
com dues gotes d'aigua.

Parella: Desmond Coughlan (Regne Unit) i Imma Llotge (Sant Cugat del Vallès)

Idioma original: anglès

Christopher Brennan, *Because She Would Ask*

Me

If questioning would make us wise
No eyes would ever gaze in eyes;
If all our tale were told in speech
No mouths would wander each to each

Were spirits free from mortal mesh
And love not bound in hearts of flesh
No aching breasts would yearn to meet
And find their ecstasy complete.

For who is there that lives and knows
The secret Powers by which he grows?
Were knowledge all, what were our need
To thrill and faint and sweetly bleed?

Then seek not, sweet, the "If" and "Why"
I love you now until I die.
For I must love because I live
And life in me is what you give.

**Perquè ella em preguntava per què
l'estimava**

Si preguntar ens fes més savis
Ningú miraria fixament a d'altres ulls;
Si les nostres històries es poguessin explicar
en paraules només
Cap boca vagaria cap a una altra.

Si els esperits fossin lliures de l'embull mortal
I l'amor no es lligués en cors de carn
Cap pit endolorit desitjaria cercar
I trobar el seu gaudi complet.

Qui dels que existim sap
Els Poders secrets que ens fan créixer?
Si el coneixement fos tot el que necessitem
per emocionar-nos i rendir-nos i dolçament
dessagnar-nos?

Llavors no busquis dolça meva el «si» ni el
«per què»
T'estimo ara i fins la mort.
Perquè jo he d'estimar perquè visc
I la vida en mi és la que tu em dones.

Parella: Jamie Wallace (EUA) i Josep M. Vallès (Sant Cugat del Vallès)

Idioma original: anglès

Margarita Engle, Books are door-shaped

Books are door-shaped
portals / carrying me
across oceans / and centuries,
helping me feel / less alone.

But my mother believes
that girls who read too much
are unladylike
and ugly,
so my father's books are locked
in a clear glass cabinet. I gaze
at enticing covers
and mysterious titles,
but I am rarely permitted
to Touch / the enchantment / of words.

Poems / Stories / Plays
All are forbidden.
Girls are not supposed to think,
but as soon as my eager mind
begins to race, free thoughts
rush in / to replace / the trapped ones.

I imagine distant times
and faraway places.
Ghosts. / Vampires. / Ancient warriors.
Fantasy moves into
the tangled maze
of lonely confusion.

Secretly, I open
an invisible book in my mind,
and I step
through its magical door-shape
into a universe
of dangerous villains
and breathtaking heroes.

Many of the heroes are men
and boys, but some are girls
so tall / / strong / and clever
that they rescue other children
from monsters.

Llibres amb forma de portal

Els llibres tenen forma de portals
que em condueixen
a través dels oceans / i segles,
ajudant-me a sentir-me / menys sola.

Però la meva mare creu
que les noies que llegeixen massa
són poc femenines
i lletges,
així que els llibres del meu pare estan tancats
en un armari de vidre transparent.
Observo tantes portades
i títols misteriosos,
però rarament estic autoritzada
a gaudir de / l'encant / de les paraules.

Poemes / Contes / Obres de teatre
Tot està prohibit.
Se suposa que les nenes no han de pensar,
però tan aviat com la meva ment
comença a córrer, pensaments lliures
es precipiten / per reemplaçar / els
pensaments atrapats.

M'imagino temps / i llocs llunyans.
Fantasmes / Vampirs / Guerrers antics.
Es mou la fantasia
al laberint enredat
de confusió solitària.

En secret, obro
un llibre invisible en la meva ment,
i passo
a través de la seva màgica forma de porta
a un univers
de vilans perillosos
i herois impressionants.

Molts dels herois són homes
i nois, però alguns són noies
tan altes / fortes / i intel·ligents
que rescaten altres nens
dels monstres.

Parella: Mila Petrova (Bulgària) i Jordi Mayoral (Sant Cugat del Vallès)

Idioma original: búlgar

Дамян Дамянов, *Обичам те*

Обичам те. Надявам се, ти — мене.
Но — вжеглени във общия хомот,
да си го кажем просто няма време...
...И си отива нашият живот.
Във делници, в неща и грижи сиви,
във прози, в труд, и грапав, и суров,
безмислен, смислен — просто си отива.
Във всичко друго, само не в любов.
Между две скуки, между два етажа...
И ако някога се изтърва
„обичам те“ срамливо да ти кажа,
повярвай, не е истина това.
„Обичам те“ е просто малко. Много,
безкрайно те обичам! Но защо
да ти го казвам? Нужно ли е? То го
живеем двама. В двама ни е то.
В душите ни, в децата ни, във всичко.
И в общия ни път трънлив, не нов.
Обичам те. Но що са трите срички
пред нас — безкрайносричната любов.

T'estimo

T'estimo. I tu a mi?
Però, brillant en el jou comú,
per dir que no té temps...
...I la nostra vida se n'ha anat.
En agendas, en coses i en cares grises.
Al matí, a la feina, aspra i dura,
sense cap sentit, només se'n va.
En tota la resta, simplement no enamorats.
Entre dos pous, entre dues bandes.
I quan se'n va dic
"T'estimo" vergonyosament,
Però això no és cert.
"T'estimo" és poc.
T'estimo infinitament! Però per què?
Ho he de dir? Cal? Som dos.
Vivim en tots dos.
En les nostres ànimes, en els nostres fills, en
tot.
I en el nostre camí en comú, gens nou.
T'es-ti-mo... Però què són aquestes tres
sí·labes?
Davant nostre, l'amor infinit.

Parella: Flávia Cordeiro (Brasil) i Rosa Expósito (Rubí)

Idioma original: portuguès

Carlos D. de Andrade, *O tempo passa? Não passa*

O tempo passa? Não passa
no abismo do coração.
Lá dentro, perdura a graça
do amor, florindo em canção.

O tempo nos aproxima
cada vez mais, nos reduz
a um só verso e uma rima
de mãos e olhos, na luz.

Não há tempo consumido
nem tempo a economizar.
O tempo é todo vestido
de amor e tempo de amar.

O meu tempo e o teu, amada,
transcendem qualquer medida.
Além do amor não há nada,
amar é o sumo da vida.

São mitos de calendário
tanto o ontem como o agora
e o teu aniversário
é um nascer toda hora.

E nosso amor, que brotou
do tempo, não tem idade,
pois só quem ama escutou
o apelo da eternidade.

El temps passa? No passa

El temps passa? No passa
a l'abisme del cor.
Allà dins, perdura la gràcia
de l'amor, florint en cançó.

El temps ens apropa
cada vegada més, ens redueix
a només un vers i una rima
de mans i ulls, a la llum.

No hi ha temps consumit
ni tampoc per estalviar.
El temps és tot vestit
d'amor i temps d'estimar

El meu temps i el teu, estimada,
transcendeixen qualsevol mesura.
Més enllà de l'amor no hi ha res,
estimar és el suc de la vida.

Són mites de calendari
tant l'ahir com l'ara
i el teu aniversari
és un néixer a tothora.

I el nostre amor, que va sorgir
del temps, no té edat,
perquè només qui estima ha sentit
la crida de l'eternitat.

La poesia²

*És el foc i és la neu, és la tristesa
i és el crit que desperta l'alegria
i ens fa llum les tenebres que habitàvem
com un costum antic d'àngels caiguts.*

*És el pont i és el riu, és la memòria
que obri escletxes de mel en la ferida
fonda i roent que ens cava precipicis
insalvables al bell mig de les venes.*

*És la mar i és la senda, és el desig
que crea com cap déu futurs més savis
i funda uns altres mons que es fan possibles
si el cant esquinça vels i fon les ombres.*

---

² Aquest és el poema que ha escrit **Marc Granell** (València, 1953) expressament per commemorar el Dia Mundial de la Poesia de l'any 2018; ha estat traduït a trenta llengües i es llegeix en multitud d'actes culturals arreu de Catalunya.

Avui ens el llegeix en **Jordi Bosch**, actor santcugatenc i alumne del Servei Local de Català de la ciutat.

INTERPRETACIÓ MUSICAL

A càrrec de Joan Artigas

TÍTOL

1. Amistat del braç
2. Si pogués acordar raó i follia
3. Amonestaments de la testa parlant a les fadrines
4. Perdó
5. Cançó per a Esperanceta Trinquis

LLETRA/MÚSICA

Gabriel Ferrater/Joan Artigas

J.V. Foix/Joan Artigas

Pere Quart/Joan Artigas

Gabriel Ferrater/Joan Artigas

Salvador Espriu/Joan Artigas